

Geweigerd in het ziekenhuis

Recht op medische hulp bestaat in theorie, maar niet altijd in de praktijk

- ▶ Mensen zonder papieren krijgen medische hulp via OCMW
- ▶ Regelgeving is echter lang niet eenduidig
- ▶ In Oostende plant CAW een antennepost met Dokters van de Wereld

Jozefien VAN HUFFEL

Al bijna veertig jaar, sinds juli 1976, vind je in de Belgische OCMW-wet over mensen zonder wettig verblijf het begrip 'dringende medische hulp'. Dat slaat op basisgezondheidszorg, zowel preventief als bij ziekte. Eenvoudig samengevat: als een OCMW vaststelt dat iemand illegaal in ons land verblijft en niet in staat is om te betalen voor medische zorg en medicijnen, komt het tegemoet in de kosten en rekent het die dan door aan de overheid.

Het systeem werd in 1996 bevestigd in een Koninklijk Besluit. Ook dat is twintig jaar geleden. Twintig jaar waarin organisaties geregeld bleven wijzen op een aantal gaten in de regelgeving.

Ze stellen bijvoorbeeld dat de definitie van 'dringende medische hulp' eigenlijk duidelijker zou moeten zijn. „De term wordt

Basishulp voor mensen zonder papieren voorkomt veel hogere kosten achteraf. © Reporters

op het terrein vaak verengd tot 'medisch levensnoodzakelijke hulp', terwijl de regelgeving een veel ruimere interpretatie toelaat. Kwetsbare groepen hebben al sterk de neiging om gezondheidszorg uit te stellen. Waarom dan zelf de boot afhouden tot er – duurdere – curatieve problemen zijn?“, klonk het vorig jaar

bij het Netwerk Tegen Armoede en het Brusselse Pigment.

Daarnaast zijn er gevallen bekend van gemeenten die in de praktijk bijkomende voorwaarden stellen aan mensen zonder wettig verblijf. Soms wordt medische hulp bijvoorbeeld geweigerd omdat mensen geen adres kunnen voorleggen of omdat ze

niet kunnen bewijzen dat ze al een jaar in België verblijven. Bij het Antwerpse OCMW lag in januari nog een voorstel op tafel om dringende medische hulp aan illegale gezinnen met kinderen te weigeren, omdat zij zich eigenlijk moeten aanmelden bij Fedasil. „Zo'n gezin maakt zichzelf behoeftig door opvang te

weigeren en niet terug te keren naar het herkomstland“, stelde het voorstel, waarover uiteindelijk niet werd gestemd omdat het „per vergissing“ op tafel lag.

Amper enkele dagen later stak andermaal een bescheiden mediastorm op, ditmaal in Oostende. Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) opent er binnenkort, in samenwerking met Dokters van de Wereld, een antennepost. Nu al verzorgen vrijwillige verpleegkundigen er

Discussie in Oostende illustreert nogmaals dat procedure tekortschiet

wekelijks tien tot vijftien patiënten. Die worden vaak geweigerd in het ziekenhuis, onder meer omdat ze van plan zouden zijn om door te reizen naar Groot-Brittannië en omdat hun recht op medische hulp bij ons daarom in vraag wordt gesteld.

Tegenstanders stelden dat het niet de bedoeling kan zijn dat er een 'parallel circuit' ontstaat, naast de wettelijke steun via de OCMW's. Voorstanders benadrukten dat net het tekortschieten van die steun tot actie noopt. De discussie illustreert nogmaals dat het dringend tijd wordt voor meer duidelijkheid.

Voedsel zet je niet in op de beurs

Europees Parlement legt de speculatie op landbouwgrondstoffen beperkingen op

Nicole LEHOUCQ

Mais, soja, graan. Voor mensen in het Zuiden zijn die gewassen levensnoodzakelijk, als voedsel, maar ook als teelt en bijgevolg als bron van inkomsten. Om niet al te zeer afhankelijk te zijn van prijschommelingen, maken producenten en handelaars vooraf afspraken over de prijs voor een bepaalde hoeveelheid, te leveren op een bepaalde dag in de toekomst. De markt van die termijncontracten is eigenlijk een beurs en dus ontdekten speculanten, na de financiële crisis

op zoek naar nieuwe winstmogelijkheden, die mogelijkheid.

Financiële speculatie op de termijnmarkt verstoort de stabiliteit ervan. De prijsstijgingen die ze veroorzaakt, leidt tot armoede, schaarste en hongersnood. In 2008 stelde de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties vast dat de toename van het aantal ondervoede mensen wereldwijd rechtstreeks een gevolg was van de piek in de voedselprijzen.

„Men verhandelt 46 keer de wereldwijd beschikbare tarweoogst

en 24 keer die van mais“, stelden zes niet-gouvernementele organisaties (ngo's) waaronder 11.11.11, Oxfam-Wereldsolidariteit en Fairfin, toen ze in juni vorig jaar een rapport over de voedselspeculatie voorstelden, dat ze samen maakten. Daarin tonen ze aan dat ook Belgische banken betrokken zijn bij voedselspeculatie. Het rapport noemt de namen van de fondsen waarin argeloze klanten konden beleggen en aldus – onwetend – op hun beurt deelnemen aan die voedselspeculatie.

„We willen dat banken uit fondsen stappen die aan voedselspeculatie doen“

Volgende banken worden genoemd: BNP Paribas Fortis, ING, Belfius, ABN Amro, Axa en Deutsche Bank. Trokken in andere landen sommige banken zich onder invloed van protesten van ngo's al terug uit bovengenoemde fondsen, in België kondigde tot nog toe enkel Belfius aan dat te zullen doen.

„We willen de druk opvoeren en ook de andere banken vragen om ermee op te houden“, zegt Marc Maes, 11.11.11-medewerker Europees handelsbeleid.

Recentelijk werd een akkoord bereikt in het Europees Parlement dat, onder Grieks voorzitterschap, nieuwe regels opstelde voor de handel in landbouwgrondstoffen. Die maatregel kadert in een groter geheel van regels over de handel in financiële instrumenten.

De beperking zal gebeuren aan de hand van positielimieten. Die moeten voorkomen dat grote spelers bijvoorbeeld een deel van de grondstof achterhouden om de prijs op te drijven. „Positief nieuws“, vindt Marc Maes. „Op lange termijn zal het ertoe leiden dat de contracten kunnen worden gebruikt voor wie daadwerkelijk grondstoffen verhandelt. Er is echter wel bepaald dat de individuele lidstaten – en dus niet de Europese Unie – die limieten zullen bepalen. We vrezen dat bijvoorbeeld Groot-Brittannië grotere posities zal toelaten, zodat de activiteiten zich gewoon zullen verplaatsen.“

Goed nieuws voor 11.11.11 is dan weer dat de beperkingen ook van toepassing zullen zijn op de onderhandse handel, die niet via de beurs gaat en dus ondoorzichtig is. Het akkoord moet nog wel een lange weg afleggen alvorens het bij ons in wetten wordt gegoten.

Meer info op www.11.be/11.

Trouwlustig

Een op de vijf koppels die in 2012 trouwden, koos voor een kerkelijk huwelijk, zo blijkt uit onze rondvraag bij de Vlaamse bisdommen. Die leert dat in 2012 minstens 6.109 kerkelijke huwelijken werden afgesloten (de gegevens van 158 parochies ontbreken). Dat is 19,49 procent van het totale aantal huwelijken. In West-Vlaanderen waren er 1.293 kerkelijke huwelijken (26,82 procent), in Oost-Vlaanderen 1.342 (22 procent), in Limburg 755 (21,4 procent), in Antwerpen 1.185 (16,3 procent). De 1.534 huwelijken in het aartsbisdom Mechelen-Brussel maken 15,9 procent uit van de huwelijken in Vlaams- en Waals Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen.

Er wordt overigens meer getrouwd en minder gescheiden. Dat blijkt uit de cijfers voor het jaar 2012, die de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie recentelijk publiceerde.

In 2012 beloofden 42.198 koppels elkaar trouw in België, dat is 3 procent meer trouwlustigen dan in 2011. In Vlaanderen huwden 25.552 koppels (4,3 procent meer dan in 2011), in Brussel 4.448 en in Wallonië 12.228. Bruid en bruidegom waren bij het eerste huwelijk al wat ouder, gemiddeld 32,8 en 30,4 jaar.

De dalende trend van het aantal echtscheidingen sinds 2009 zette zich door: 26.145 koppels gingen uit elkaar, vijf procent minder dan in 2011. (NL)

Speculatie op de voedselprijzen kan leiden tot prijsstijgingen, die op hun beurt schaarste en hongersnood veroorzaken. © FAO